

Inhoudelijk jaarverslag 2019

Voor PWN was 2019 een jaar gekenmerkt door veel activiteiten, waarbij vooral ook het in 2018 goedgekeurde Sectorplan Beta en Techniek nog een grote rol speelde. Daarnaast werd ook de laatste fase afgesloten van het op een andere leest schoeien van de verschillende commissies, middels een vernieuwing en andere taakstelling voor de commissie Publicaties. Ook speelde PWN een grote rol in de tweede editie van het “NMC nieuwe stijl”, onderdeel van het Deltaplan, en warden daarnaast ook andere acties uit het Deltaplan opgestart. In dit eindverslag over 2019 zullen we kort ingaan op een aantal belangrijke activiteiten, gerangschikt naar zaken welke speelden in het bestuur, bij het Bureau PWN en in de commissies.

Bestuurlijk

Op bestuurlijk niveau was er de afgelopen jaren vooral aandacht voor het herinrichten van de verschillende commissies: de commissies Onderzoek en Innovatie formeerden een dagelijks bestuur (DB) dat frequent vergadert en vergaderingen van de voltallige commissie voorbereidt. De commissie Onderwijs fungeert als permanente curriculumcommissie (Deltaplan actie 15), terwijl de commissie Publiciteit in vernieuwde samenstelling een andere werkwijze ging hanteren. Voor de laatste commissie, Publicaties, werd in 2019 een nieuwe voorzitter gevonden alsmede een geheel nieuwe taakstelling geformuleerd. Voor meer details: zie het verslag omtrent de verschillende commissies.

Zoals vorig jaar beschreven culmineerde de reeks rapporten, uitgebracht sinds 2014 en bestaande uit Visiedocument, Deloitte-rapport en Deltaplan, begin 2017 in de oprichting van de Wiskunderaad. Deze raad, opgericht samen met NWO, bestond uit 9 leden onder voorzitterschap van prof. Frank van der Duijn Schouten, en had als taak om de acties uit het Deltaplan te monitoren, en zorg te dragen voor de uitvoering hiervan middels contacten met betadecanen, rectorencollege, de Raad voor Natuur- en Scheikunde en ministeries. In 2018 hebben vooral laatstgenoemde contacten geleid tot een gezamenlijk Sectorplan, ingesteld door de minister van OCW. Het vakgebied Wiskunde plukte hier in 2019 de vruchten van, voornamelijk middels nieuwe posities bij alle wiskundeinstututen (hiermee feitelijk Deltaplan actie 3 ten uitvoer brengend), daarmee de student-staf ratio aanpakkend welke uit proportie was gegroeid sinds de enorme instroom van eerstejaars studenten in recente jaren. Alvorens het zover was, suggereerde het PWN bestuur in de jaarvergadering met de instituutdirecteuren, in januari 2019, om een overkoepelende notitie te schrijven aan de Sectorplancommissie, de landelijke samenhang tonend van de voorgestelde nieuwe posities. Tijdens NMC 2019 in Veldhoven werd, tijdens een lunchvergadering, deze notitie beklonken en vervolgens verzonden. De voorzitter van de Sectorplancommissie stelde deze notitie zeer op prijs.

De eind 2018 door de Wiskunderaad geschreven zelfevaluatie werd door het PWN Bestuur en NWO bediscussieerd, van commentaar voorzien en uiteindelijk van een schriftelijke reactie voorzien met als

voornaamste conclusie dat zowel PWN als NWO het te vroeg vonden om de Wiskunderaad op te heffen. Immers, de belangrijke Deltaplan-actie 3 was dan wel voltooid, maar er blijven nog veel andere acties over welke aangepakt dienen te worden. Voor een behoorlijk aantal van deze acties geldt dat PWN hierin het voortouw heeft genomen, met steun van NWO, zoals bv. een jaarlijks mathematisch congres op nieuwe leest geschoeid, het instellen van een permanente curriculumcommissie en follow-up van de succesvolle Studygroups Wiskunde met de Industrie.

Als gevolg van de zelfevaluatie van de Wiskunderaad, en de reacties van PWN en NWO hierop, werd besloten om ook voor PWN een (zelf)evaluatie uit te gaan voeren. Immers, PWN bestaat in 2020 10 jaar, de tijden zijn veranderd, en verschillende commissies hebben behoefte aan extra ondersteuning welke nu slechts beperkt beschikbaar is. Hiertoe werd een extern bureau ingeschakeld, welk na een aantal gesprekken met het bestuur aan de slag ging en eind 2019 eindverslag deed. In 2020 zullen de aanbevelingen en observaties door de besturen van KWG en NVvW nader worden besproken, en zal nadere actie volgen.

Barry Koren, vice-voorzitter KWG, nam de honneurs waar voor KWG in verschillende vergaderingen, terwijl Michiel Doorman het NVvW bestuur vertegenwoordigde. Qua vergaderingen vonden de volgende plaats, met gasten: 23/1: vergadering met Wiskunderaad (over zelfevaluatie WR), 29/1: Jaarlijkse vergadering met instituutsdirecteuren, 20/3: met de Publicaties (nieuwe voorzitter), 15/4: vergadering met Wiskunderaad, 27/5: Bestuursvergadering met extern bureau over zelfevaluatie, Juni-oktober: interviews extern bureau en contacten met bureau PWN, 5/11: Uitgebreide bestuursvergadering (WR, commissies, extern bureau), 16/12: normale bestuursvergadering met voornaamste agendapunt de zelfevaluatie PWN.

Het jaar 2020 zal vooral in het teken staan van het 10-jarig bestaan van PWN, met enerzijds een aantal feestelijke activiteiten, en anderzijds discussies en acties naar aanleiding van de zelfevaluatie.

Bureau

Het Bureau van PWN is en was vooral uitvoerend bezig, o.a. met een aantal taken uit het Deltaplan. Zo speelde het een belangrijke rol in de organisatie van NMC 2019 (Deltaplan actie 10), mede omdat KWG weinig menskracht beschikbaar had, alsmede geconfronteerd werd met een gehackte website. Het bureau verzorgt achter de schermen van PWN veel activiteiten, soms zichtbaar en vaak onzichtbaar; een aantal van deze zaken wordt genoemd onder de activiteiten van de commissies (de directeur woont zoveel mogelijk van deze vergaderingen bij). Het bureau bereidt voorts de bestuursvergaderingen voor, inclusief de jaarlijkse vergadering(en) met de instituutsdirecteuren, en verzorgt hierbij het overzicht van ontplooiende activiteiten. Sinds 2017 heeft het bureau ook een aantal van de activiteiten van de wiskundige onderzoeksschool WONDER overgenomen, t.w. sponsoring van evenementen. Hiertoe zijn in 2019 een zestal activiteiten ondersteund, zie de PWN webpagina voor meer informatie over deze evenementen. De webpagina is het centrale punt, bevat veel nieuwsfeiten elke week, daarnaast is er een LinkedIn groep gevormd en worden ook via Twitter berichten uitgezonden.

Het Bureau PWN organiseerde ook een "hei-dag" (2 dagen) in het kader van de aan het Sectorplan gerelateerde onderwerpen "outreach" en "lerarenopleidingen", waarvoor de beta-decanen plannen wilden inbrengen bij de Sectorplancommissie. In klein gezelschap werden de bijdragen van wiskunde

aan deze 2 plannen besproken en gecommuniceerd met Natuur- en Scheikunde. Helaas bleek in september dat er problemen waren met de financiering van de outreach-call 2019, alsmede met de beoordeling van voorstellen. Samen met de vice-decaan wiskunde zijn alternatieven besproken, hetgeen heeft geleid tot een meer gebalanceerde financiering van de voorstellen voor wiskunde-outreach. PWN houdt de vinger aan de pols met betrekking tot deze plannen in 2020.

De directeur PWN had ook een aantal voorbereidende gesprekken m.b.t. de zelfevaluatie, startend met een vergadering met de Wiskunderaad en NWO, en vervolgens het aanzoeken van het externe bureau en gesprekken hiermee, o.a. over de af te nemen interviews, een lijst te interviewen personen, mogelijke thema's.

Het Bureau is ook verantwoordelijk voor de Vakantiecursus leraren, welke elk jaar eind augustus plaatsvindt in zowel Eindhoven als Amsterdam. In 2018 is deze cursus op een nieuwe leest geschoeid, met 1 hoofdspreker welke meerdere voordrachten houdt. Dit beviel uitstekend voor het onderwerp "Wiskunde in je broekzak", waarbij meteen de dalende tendens van het aantal deelnemers werd omgezet. Deelnemers waren allen zeer enthousiast, en in 2019 werd deze nieuwe stijl voortgezet met het thema "Deep learning", waarbij Sjoerd Verduyn Lunel (voorzitter PWN) de hoofdspreker was. De VC 2019 werd wederom zeer op prijs gesteld, met rond de 100 deelnemers.

Het Bureau PWN onderhoudt ook nauwe banden met EWM-NL, de Nederlandse tak van de European Women in Mathematics. Zij zijn zeer actief, organiseren veel bijeenkomsten. Men heeft een eigen budget, dat in overleg met bureau en bestuur wordt ingevuld. Zo wordt in november de jaarvergadering gehouden, en worden er ook beurzen verstrekt.

Commissie Onderzoek

Nadat het Sectorplan Beta en Techniek in 2019 zijn beslag kreeg, waren veel instituten bezig met het invullen van de verschillende posities. De commissie Onderzoek, tevens fungerend als de Tafel Wiskunde van NWO-ENW, hield zich op de hoogte van dit proces. Een andere belangrijke gebeurtenis was de publicatie van het rapport over de evaluatie van de wiskundeclusters, hetgeen tijdens NMC 2019 werd gepresenteerd door Prof. Rob Tijdeman. Deze evaluatie was bijzonder positief, en reden om de clusters ook in de toekomst financieel te ondersteunen. Helaas werden plannen in deze richting gedwarsboomd door de publicatie van het rapport Van Rijn, zodat de commissie Onderzoek zich moest gaan beraden over andere mogelijkheden om de wiskundeclusters financieel te kunnen ondersteunen. Er wordt nu vooral gekeken naar contacten met andere disciplines (Deltaplan actie 6), alsmede naar de industrie. In 2020 zal dit een belangrijk aandachtspunt zijn voor de commissie.

Commissie Onderwijs

Dit is en blijft een bijzondere commissie, welke de samenhang tussen PWN en de NVvW markeert. Het gaat vooral om interacties tussen voortgezet en hoger onderwijs. Sinds de herziening medio 2017 fungeert de commissie vooral als permanente curriculumcommissie. In het kader van Deltaplan acties 12-15 werd in 2019 vooral aandacht besteed aan de aansluitingsproblematiek, er werd een plan gemaakt en vervolgens startte de uitvoering. Dit behelst in eerste instantie vooral bezoeken aan scholen om aansluitingsproblematiek in kaart te brengen. Daarnaast voerde de commissie gesprekken over de inbedding van rekenen in andere vakken, en besprak het de ontwikkeling van een

beroepsstandaard voor wiskundeleraren. Tenslotte werd ook een advies geschreven aan SLO omtrent curriculum.nu.

Commissie Innovatie

Voor deze commissie was vooral de follow-up van de Studygroup Wiskunde met de Industrie (SWI) een belangrijk aandachtspunt, in het kader van Deltaplan actie 18. Tot en met juni was er een medewerkster in dienst bij PWN die deze follow-up voor haar rekening nam. Aangezien er geen perfecte match was, ziet de commissie in 2020 uit naar een nieuwe medewerk(st)er om deze belangrijke taak op zich te nemen.

Zeer succesvol is de reeds een aantal keren georganiseerde “College Tour” voor financiële bedrijven en vereniging “Top Quants” over “Big Data” – al 3x georganiseerd (op 6 opeenvolgende dinsdagavonden). Dit format zal dan ook worden gecontinueerd in 2020, en wellicht worden uitgebreid naar andere plaatsen en andere onderwerpen.

In het kader van de aansluiting bij Europa (Deltaplan actie 11) werd deelgenomen aan vergaderingen van de Europese organisaties ECMI en EU-MATHS-IN. De commissie Innovatie fungeert als nationaal netwerk voor Nederland binnen laatstgenoemde organisatie, die inmiddels meer dan 20 van dergelijke nationale netwerken aan boord heeft.

Er werd een nieuwe afstudeerprijs voor MSc studenten geïntroduceerd, tijdens NMC 2019 voor het eerst uitgereikt. Het plan is om dit ook in komende jaren te doen.

Naast genoemde activiteiten discussieert de commissie ook veel over bruggen naar bedrijven, in nauwe samenspraak met de Wiskunderaad, in het kader van Deltaplan actie 18. Er is een begin gemaakt met een marketingplan. Immers, een meer planmatige aanpak om de banden tussen bedrijfsleven en academisch wiskundigen te versterken begint bij het beantwoorden van de gebruikelijke vragen in een marketingplan. Het plan wordt momenteel geschreven door een extern bureau in nauwe samenwerking met directie PWN en commissie Innovatie

Commissie Publiciteit

In 2019 kwam de website voor de Wiskundige Persdienst (WPD) gereed, waarmee het nu zaak is om de wiskundegemeenschap te stimuleren dit te gebruiken als centrale plaats voor alle aankondigingen. De agenda hiervan is ook op de PWN webpagina geplaatst.

Een van de belangrijkste activiteiten van de commissie betrof het plan “Succesformules in beeld”: voortbordurend op het succes van het in 2016 uitgebrachte boekje, worden nu video’s gemaakt waarin e.e.a. visueel wordt uitgelegd. Dit spreekt jongeren nog meer aan; een eerste video over het boekingsysteem van KLM is gereed, en ook een video over ING werd nog in 2019 gereed gemaakt. Dit alles in het kader van Deltaplan actie 20. In 2020 zullen meerdere video’s worden gemaakt.

Daarnaast verzorgde de commissie ook video-impressies van het Nederlands Mathematisch Congres, zowel een lange als een korte versie. Deze video’s zullen ingezet worden bij de promotie van NMC 2020.

Commissie Publicaties

In 2019 ging de nieuwe voorzitter aan de slag, met de richtlijnen door het bestuur uitgevaardigd, en een nieuwe missie voor de commissie. In het najaar van 2019 was de samenstelling van commissie

compleet, zodat in 2020 met de werkzaamheden begonnen kan worden.

Afsluitend

2019 was een zeer dynamisch jaar voor PWN. De Sectorplancommissie keurde de plannen van de diverse instituten goed, waardoor zij konden gaan werven. Het overkoepelend document speelde hierbij een belangrijke rol, en werd door de commissie zeer op prijs gesteld. Het heeft ook geleid tot aanzien bij andere disciplines: wiskunde wordt gezien als zeer goed georganiseerde discipline, met veel aspecten van het vak aan boord van PWN.

Allerlei acties uit het Deltaplan werden opgestart danwel gecontinueerd, waarmee een zeer divers palet van activiteiten werd ontplooid door de diverse commissies. Een aantal van deze acties wordt financieel door NWO ondersteund, en plannen in verband met deze acties dan ook intensief doorgesproken met medewerkers van NWO. Ook in 2020 zullen er weer veel activiteiten worden ontplooid in dit kader.

2020 zal ook in het licht staan van de (zelf)evaluatie cq herstructurering van PWN, noodzakelijk na 10 jaar. Hierover zal ook nauw contact worden onderhouden met NWO, alsmede met KWG en NVvW.